

לפניו ושומע ועל ידי כך הוא מבייש אותו **כָּאֵלּוּ אוֹשִׁיד דְּמִיָּה וְהָא אוֹקִימָנָא** הרי הוא כמי ששופך דמו וכמו שאמרו בגמרא (ב"מ נח:). **וְהָא קָרָא דְלֵאוּ חֲבֵרִיה עֲמִיה, וְהוּא לְיִיט לִיָּה** אבל פסוק זה מדבר שחברו אינו נמצא עימו והוא מקלל אותו שלא בפניו שאז הוא כחרש שאינו שומע הקללה **הָהִיא מְלָה סְלָקָא** ובכל אופן אותה הקללה עולה למעלה ומקטרגת עליו.

איסור הוצאת דברים רעים

דְּלִית לָךְ מְלָה וּמְלָה דְנִפְיָךְ מִפּוּמִיָּה, דְלֵא אֵית לִיָּה קָלָא כי אין לך שום דיבור ודיבור שיוצא מפיו של האדם שאין לו קול, **הָהוּא קָלָא סְלִיָּךְ לְעִילָא** וכשהוא מקלל את חברו אותו הקול עולה למעלה, **וּכְמָה קְסִטְרִין מִתְחַבְּרִין עֲמִיה דְהָהוּא קָלָא** וכמה מחבלים מתחברים עם אותו הקול בעלייתו, **עַד דְסְלָקָא וְאִתְעַר אֲתָר דְתַהוּמָא רַבָּא, כְּמָה דְאוּקְמוּהּ** עד שעולה אל מדור החיצונים שהוא מקום תהום רבא ומעורר אותם כמו שביארוהו החברים, **וּכְמָה מִתְעַרְיִין עֲלִיָּה דְהָהוּא בַר נֶשׁ.** וכמה חיצונים מתעוררים על אותו האדם לעונשו **וְוִי לְמֵאן דְאִפִּיק מְלָה בִישָׁא מִפּוּמִיָּה, וְהָא אוּקְמוּהּ** אוי לו שהוציא דברים רעים מפיו וכבר ביארוהו.

לפני עור לא תתן מכשול איסור הכאת בנו הגדול ומי שלא הגיע להוראה ומורה

וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מְכַשׁוֹל, כְּמִשְׁמְעוֹ גם המשך הכתוב לא לתת

לפני עיור מכשול גם הוא כמשמעו. **וְאִוְקְמוּהָ בְּמֵאן דְּגָרִים**

לְאַחֲרָא לְמַחֲטֵי ובגמרא (פסחים כב:) ביארו האיסור גם במי שגורם לחברו לחטוא

שחברו לא יכול ליכשל לבדו והוא מכשילו. **וְכֵן מֵאֵן דְּמַחֵי לְבִרְיָה רַבָּא**

וכן מי שמכה את בנו הגדול שגורם לבנו ליכשל ולבעט בו (מו"ק יז.). **וְלִפְנֵי עוֹר**

לֹא תִתֵּן וְגו', **בְּמֵאן דְּלֹא מָטָא לְהוֹרָאָה וְאוֹרֵי** וכן נאמר לפני

עיור לא תיתן מכשול על מי שלא הגיע להוראה ומורה, (בְּמָה דְּאֵתְ אָמַר) **דְּכִתִּיב,**

שנאמר עליו (משלי ז) **כִּי רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וְעֵצוּמִים כָּל**

הַרְוִיגֶיהָ (וכן הוא בגמ' ע"ז יט:). **וְהֵאֵי אֲעַבֵּר מְשׁוּם וְלִפְנֵי עוֹר לֹא**

תִּתֵּן מְכַשׁוֹל, בְּגִין דְּאִכְשִׁיל לִיָּה לְחַבְרִיָּה לְעֵלְמָא דְּאֵתִי

וזה שלא הגיע להוראה ומורה עובר על לפני עיור לא תתן מכשול לפי שגורם לחברו

שיעשה על פי הוראתו ונכשל ונפשו נפגמת ונענש לעולם הבא.

הלומר תורה זוכה לאור גדול ועליון

דְּתַנִּינָן מֵאֵן דְּאָזִיל בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל בְּאוֹרֵייתָא לפי ששנינו מי

שהולך בדרך הישרה בתורה ואינו נכשל בהוראתו, **וּמֵאֵן**

דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא כְּדָקָא יָאוֹת ומי שעוסק בתורה כראוי בעמל

לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא ואינו מתרשל בלימודה, **אֵית לִיָּה חוּלְקָא**

הלימוד היומי

טָבֵא תְדִיר לְעֶלְמָא דְאֲתִי. יש לו חלק טוב תמיד לעולם הבא כי התורה היא בתפארת, ועולם הבא היא הבינה, ואין דרך להאחוז בבינה שהיא סוד עוה"ב אם לא ע"י התורה שהיא הת"ת הנאחוז בבינה (רמ"ק) **דְּהִיא מְלָה דְּאוֹרֵייתָא דְּאִפִּיק מִפּוֹמִיָּה** כי אותה מילה של תורה שאדם מוציא מפיו בלימודו, **אֵילָא וְשִׂאטָא בְּעֶלְמָא, וְסִלְקָא לְעֵילָא** הולכת ומשוטטת בעולם עד שמגיעה לשער השמים ועולה למעלה. **וְכִמָּה עֲלָאִין קְדִישִׁין מִתְחַבְּרָאן בְּהִיא מְלָה** וכמה מלאכים קדושים עליונים מתחברים עם אותה מילה בעלייתה, **וְסִלְקָא בְּאוֹרָה מִיֶּשֶׁר** וכך היא עולה בדרך ישרה ואינה מתעקמת לצד החיצונים (רמ"ק), **וְאֲתַעְטֵר בְּעֶטְרָא קְדִישָׁא** ומתעטרת בהארה קדושה מהמלכות, **וְאֲסִתְחִי בְּנִהְרָא דְּעֶלְמָא דְּאֲתִי דְּנִגִיד וְנִפִּיק מִעֲדָן** ורוחצת בנהר של העולם הבא שהוא יסוד הבינה היוצא ונמשך מעדן סוד החכמה, **וְאֲתִקְבֵּל בֵּיהּ, וְאֲשִׁתָּאב בְּגִוְיָהּ** ומתקבל בו ונשאב בתוכו היינו בסוד מ"ן ביסוד הבינה, **וְאֲתַעֲנֵג (ס"א וְאֲתַנְטֵע) סוּחְרֵינִיה דְּהִיא נִהְרָא, אֵילָנָא עֲלָאָה** ואז ז"א שהוא בחינת אילן גדול שסביב הנהר מקבל המוחין מאימא וזה עונג לו. **וְכִדִּין נִגִיד וְנִפִּיק נִהְרָא עֲלָאָה וְאֲתַעְטֵר בֵּיהּ בְּהִיא בְּרַ נֶשׁ כָּל יוֹמָא, כְּמָה דְּאֲתַמַּר** ועל ידי מוחין אלו הנמשכים לז"א נמשך ויוצא גם אור גדול ועליון על אותו הלומד תורה והוא מתעטר בו כל אותו היום כמו שכבר אמרנו.

העוסק בתורה שלא בדרך האמת והיושר – הלימוד לא עולה למעלה

וּמֵאֵן דְּלַעֵי (נ"א דְּלִיף) בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אֲשַׁתְּדַּל בְּהַ
בְּאוֹרַח קְשׁוּט, (דף פ"ה ע"ב) וּבְאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל. ומי שעוסק

בתורה ואינו עוסק בה בדרך אמת ובדרך ישרה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא [וכח]
ההוא מְלָה סְלִקָּא וְסִטִּי אוֹרְחִין וְלִית מֵאֵן דִּיתְחַבֵּר בְּהַ
אותה המילה של תורה שהוא מוציא מפיו עולה למעלה ואין מי מהמלאכים הקדושים
שרוצה להתחבר איתה, וְכֹלָא דְחֵיִין לָהּ לְבַר, וְאֲזִיל וְשִׂאט
בְּעֵלְמָא וְלֹא יִשְׁבַּח אֲתָר וכולם דוחים אותה לחוץ והולכת ומשוטטת
בעולם ואינה מוצאת מקום בצד הקדושה לנוח בו. מֵאֵן גְּרִים לִיָּהּ הָאֵי ומי
גרם לו זאת. הַהוּא דְסֵאטִי לִיָּהּ מֵאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל אותו שהחטיאו והטעה
אותו מדרך הישרה ולימדו בדרך לא נכונה, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב וזהו שכתוב
וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל. וּבְגִינֵי כֶּךָ כְּתִיב ולפיכך כתוב
בסיפא של הפסוק וַיִּרְאֵתָּ מֵאַלְהֵיךָ אֲנִי יְהוָה שתירא מה' מללמד דבר
שאינך יודע .

אור הרשב"י

[וכח] ע"פ המבואר להלן צ"ל דמיירי כאן במי שיכול ללמוד עם רב ואינו הולך אצלו אלא לומד לבדו או שיש לו רב שמטעהו מדרך האמת ואינו רוצה לילך ללמוד אצל הבקי, רמ"ק.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000